

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

15 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte - Timofti Vladimir,

Judecători - Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Armatei nr. 53 din 28 iunie 1944 și a deciziei Tribunalului Militar al Frontului Ucrainean nr.2 din 02.08.1944, în cauza penală în privința lui

Dmitriev Ilarion xxxxx, născut în anul xxxxx, originar din satul xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 15.06.2020 – 15.09.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Armatei nr. 53 din 28 iunie 1944, Dmitriev Ilarion a fost condamnat în baza art.58-1 "a" Cod penal al RSFSR, la 15 ani privațiune de libertate cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani și cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Dmitriev Ilarion a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, în anul 1941 după ocuparea satului de baștină, Doibani, de către trupele germano-române, benevol s-a angajat ca secretar-traducător în jandarmeria română și totodată a fost și recrutat ca agent secret al siguranței pentru a identifica persoanele care aveau atitudine ostilă față de autoritățile române. Executând dispozițiile acestora, inculpatul activ ajuta autoritățile române la depistarea activiștilor sovietici.

3. Prin Decizia Tribunalului Militar al Frontului Ucrainean nr.2 din 02.08.1944 a fost respins recursul declarat de către șeful adjunct al Președintelui Tribunalului Frontului Ucrainean, cu menținerea sentinței fără modificări.

4. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Dmitriev Ilarion.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că, în materialele dosarului lipsesc probe care ar confirma că inculpatul Dmitriev Ilarion ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre prejudicierea capacității

militare a URSS, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a acesteia, așa cum prevede art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR.

Alte probe, cu excepția declarațiilor inculpatului, în dosar nu există.

Martori în cadrul ședinței judiciare nu au fost audiați, iar sentința a fost pronunțată numai în baza declarațiilor inculpatului. Suplimentar, instanța de judecată a încălcat flagrant și dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie.

De asemenea a notat că, sentința de condamnare emisă în privința lui Dmitriev Ilarion a fost emisă cu încălcarea flagrantă a drepturilor și libertățile fundamentale stipulate în Convenție și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, ceea ce conform art.6 pct.44) din Codul de procedură penală reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului, ce în mod direct afectează decizia adoptată.

În consecință, subliniază că inculpatul Miculeț A. în conformitate cu art.3 al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice. Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 53 din 28 iunie 1944, Dmitriev Ilarion a fost condamnat în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR, la 15 ani privațiune de libertate cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani și cu confiscarea averii personale.

Din conținutul sentinței rezultă că Dmitriev Ilarion a fost judecat pentru trădare de patrie fără a fi indicate careva probe ce ar fi confirmat vinovăția lui. Erorile menționate instanța de recurs le apreciază drept viciu fundamental în

cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea atacată și care servesc drept temei de casare a sentinței în cauză.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Dmitriev Ilarion în baza art.58-1 "a" Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, urmează a se dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar al Armatei nr. 53 din 28 iunie 1944, și decizia Tribunalului Militar al Frontului Ucrainean nr.2 din 02.08.1944 în privința lui Dmitriev Ilarion xxxx, cu încetarea procesului penal pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală și reabilitarea acestuia în conformitate Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 septembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena